

Hänt på

SÖRMLANDSLEDEN

Informationsblad för Föreningen Sörmlandsleden, okt. 1993

I detta nummer!

- Gunnar inleder ...
- Medlemsregister
- Projekt Pilen, vård av infotavlor
- Symposium för vandringsleder
- Det susar i konsten
- Sörmlandsledens 20-års jubileum
- Landshövdingens tal "Naturvänner, vandrarevänner!"
- Till minne av Gunnar Svenfors
- ALU-programmet
- Bilersättning och körjournal
- I nästa nummer
- Skogsbrand på Sörmlandsleden
- Vad berättar våra gästböcker

□ Medlemsregister

Vi har ett medlemsregister som vi bl a använder för att skriva ut de adresslappar vi har satt på kuvertet du fått "Hänt på SÖRMLANDSLEDEN" i.

På denna adresstikett finns ett nummer längst upp till höger. Det är den etapp av Sörmlandsleden som du arbetar med. De som inte arbetar med någon särskild etapp har nollor (0.00) på adresstiketten.

Om någon av uppgifterna på adresstiketten inte stämmer kan du skriva eller ringa till:

Christer Marklund,

Nyponvägen 113, 613 38 OXELÖSUND.

* 0155-345 73. (arb 0155-264178).

□ EN HÄNDELSERIK, INTRESSANT OCH TREVLIIG TID HAR PASSERAT FÖR SÖRMLANDSLEDEN

----- mycket har utträttats, vårt 20-års jubileum blev en glad tillställning och symposiet dagen före med Sveriges längre vandringsleder blev ett givande erfarenhets-utbyte som återkommer.

Landstingens bidrag från miljöfonderna, en tillfredställande försäljning av guideböckerna och goda bytesaffärer med färglitografier för stugföreningen har skapat en god ekonomisk bas för verksamheterna.

Den oväntade och omfattande hjälpen från ALU (ArbetsLivsUtveckling) har givit oss stora personella resurser. Här ställs dock krav på vår aktiva medverkan.

Med den omfattande externa hjälpen har det blivit lättare och roligare att hålla leden i gott skick.

Med de förbättrade ekonomiska och personella resurserna kan vi nu med större kraft genomföra tidigare önskade åtgärder.

Bidragen från miljöfonderna är öronmärkta

markskydd= spänger

brandskydd= eldstäder, eldplatser och vatten

skydd mot föroreningar= toaletter

miljöinfo= skolbroschyr

Inför höstens regionträffar vore det bra om etappledarna dessförinnan gick igenom behoven.

Brandskydd

Som framgår på annan plats berättar Yngve om en skogsbrand på Nynäsreservatet och hur den aktualiserar en forcering av brandskyddet med säkrare eldstäder och

forts nästa sida....

eldplatser. Vi har ju en egen brandmästare så när Yngve fått fram en lämplig utformning och markägaren godkänt bör det nog gå att hitta en vattennära eldplats som kan godkännas.

Toaletter

Det har alltid varit ett bekymmer med toaletterna. Tömningen har inte alltid fungerat. Tunntoaletterna måste stå vid tömningsbar väg men 'konsumenterna' finns ofta flera hundra meter längre bort vid skärm-skydden. Efter överenskommelse med markägaren och hälsovårdsnämnden har vi flyttat eller placerat ut nya groptoaletter vid skärmskydden. Groptoaletter är under tillverkning och kan levereras.

Bänkbord

Brita Nordin och flera med henne anser att vi skall vara restriktiva med anordningar i naturen. Vildmarksatmosfären går förlorad om det blir alltför välordnat. Arrangemang som tangerar leden, exempelvis skulpturrundan ligger lämpligt vid Skottvångsgruva. Bänkbord, som nu finns tillverkade bör av samma anledning helst placeras på mera civiliserade platser, vid skärmskydd, gamla gruvor och hyttor, halvofficiella rastplatser och liknande. Var vill Du själv ha ett bänkbord. 10 st finns att få. Några litet grova, tillverkade av gammalt virke, andra traditionella av tryckimpregnerat virke.

Kalkällor

Ansvaret för skötseln av kalkällor åligger etappledaren. Några kalkällor ligger i våtmarker och behöver omfattande dränering och där får vi hjälp av ALU-lag.

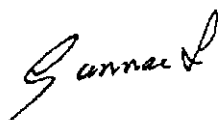
Transport

Vi skall under hösten transportera ut material för eldstäder, groptoaletter, bänkbord, kalkällor, spångvirke samt resterande etappstolpar. Vi lånar då en s.k järnhäst. Mycket är redan klart för uttransport men vi måste samordna verksamheten och därför väntar vi på att efter höstens regionträffar kunna få en samlad översikt av behovet.

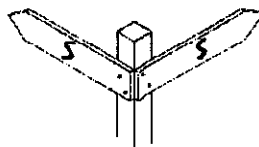
Oxelösund den 21 september 1993

Gunnar Löwgren

Ordf

Projekt Pilen

□ Vård av infotavlor.

I och med att Projekt Pilen nu börjar bli helt genomfört på hela Sörmlandsleden (i skrivande stund är sträckan Svalboviken-Mörkö dvs etapperna 24-57 helt klara) får våra etappledare mer att sköta om.

Etapp- och informationstavlor utefter leden är ju våra reklampelare som skall locka nya vandrare ut på äventyr. Vi har redan fått många bevis på att Projekt Pilen uppskattas, vilket bör uppmuntra oss i vår fortsatta verksamhet.

Vår uppgift är nu att bibehålla den höjda standard vi fått på leden. Varje etappledare förväntas i fortsättning-en hålla uppsikt över uppsatta tavlor på sin etapp. Tyvärr måste vi räkna med att vissa tavlor blir utsatta för åverkan, att kartor stjåls och att texter bleknar så att de blir oläsbara. En dåligt skött tavla är ingen bra reklam för Sörmlandsleden.

För att tillgodose behovet av god tavelvård har styrelsens arbetsutskott beslutat följande:

1. Ett särskilt register med alla original till texter och kartor upprättas. (Delvis redan klart.)
2. Snabba rutiner för framtagning av plastade ersättningskopior utarbetas.
3. Som ansvarig att sköta denna hantering har utsetts: Yngve Appelgren, Östra Bergsgatan 19, 611 34 NYKÖPING. Tel 0155-281887, sommartid 0155-72330.
4. Etappledare som behöver ersätta text eller karta inom sin etapp ringer Yngve, som ombesörjer ersättning enligt ovan. Etappledare bör bevaka tavlorna i båda ändarna av sin etapp. På så sätt får vi en dubbel kontroll.
5. På vissa platser har det visat sig att våra färglagda kartor är åtråvärda. Som allmän regel skall gälla att när två färgkartor stulits ersätter vi med svartvita kopior som visat sig mindre attraktiva.

6. Motto för denna operation:

"Välskötta tavlor hedrar Sörmlandsledens herdar".

Föreningen

SÖRMLANDSLEDEN

Adress:

Box 220

613 01 Oxelösund (även telefonsvarare)

Telefon

* 0155-355 64

□ SYMPOSIUM FÖR VANDRINGSLEDER

den 5 juni 1993 i NYKÖPING

När vi år 1970 organiserade arbetet med den kommande Sörmlandsleden startades en omfattande verksamhet.

Redan innan invigningen år 1973 hade informationen om projektet spridits i Sverige. Eva Johansson, som arbetade med leden i Stockholms län, fick handgripligen ta sig an lederna i Uppland. Björn Hägg, som var med i ledningsgruppen flyttade till Västerås och skapade Bergslagsleden. Studiegrupper från hela Sverige kom på besök och diskuterade hur man skulle organisera arbetet med nya vandringsleder. Inom ledningsgruppen gjorde vi en broschyr om erfarenheterna som sedan även användes av Naturvårdsverket. Förutom täta telefonkontakter blev det sedan många konsultresor till Gästrikland, Östergötland, Västergötland, Småland, Bohuslän och Skåne där detaljer i organisation och ledbygget penetrerades.

Sverige genomkorsas nu av vandringsleder och i samband med vårt 20-årsjubileum ansåg vi att det var på sin plats att inbjuda till en sammankomst med de större vandringslederna.

Vi träffades den 5 juni på Friluftsförbundet anläggning vid Ryssbergen utanför Nyköping. Avsikten var att skapa ett kontinuerligt erfarenhetsutbyte och någorlunda gemensam inställning till Allemansrätten, kontakten med myndigheter, krav på vandrarna och information.

De olika ledarna redogjorde för samarbete med myndigheter, organisationer, ekonomi och de problem som uppstår, hur man motiverar människor att medverka, skadeverkningar, ansvar, försäkringar, besöksfrekvens, faran med kommersialisering av Allemans-rätten, avvägning mellan att visa och skydda naturen, rätt språk i Naturvårdsverkets utländska broschyrer, betydelsen av den tidsbegränsade möjligheten att med ALU-verksamheten skapa övernattningsmöjligheter.

Fredrik Pripp redogjorde för Europalederna. En guidebok på främmande språk över vandringsmöjligheter i Sverige borde produceras inom de närmaste åren.

Åke Sjöblom, som representerade Sveriges Folksportorganisation, informerade om sin organisation som propagerar för vandring. På Sörmlandsleden är kontrollstämplat på sevärdhetstavlor under uppsättning. Vandraren, speciellt den utländske, kan då dokumentera att han avverkat ett visst antal mil och därmed bli berättigad att erhålla ett märke.

Olika former av information diskuterades. Målsättningen med informationsmaterial är att få leden känd och utnyttjad.

Skrivelser till Naturvårdsverket om gemensamma former för frekvensmätning på lederna samt till Cykelförbundet om mountainbike-åkning på markerade leder beslutades.

Upplandsleden fick i uppdrag att arrangera 1994 års symposium, Bergslagsleden fick samma uppdrag för år 1995

□ Det susar i konsten

Sörmlandsleden kantas av skulpturer. Den 15 september invigdes en skulpturrunda vid Skottvång

Kolmila

Luftiga kroppar av säl, en slags "tankeupptagningar" av vad som hänt på platsen, svävar drömligt mellan träden och växer fram ur Sörmlandsskogen, där höstfärgerna redan börjar ta över från det gröna och mörka. De märkvärdiga luftkropparna knöts samman i maj i år av sälkvistar och grenar som vid den årstiden savar och är lättböjliga.

På just den här platsen fanns en gång en kolmila. Det är en tragisk plats. Förmodligen har här tänkts många underliga tankar. Det är vad jag vill kommunicera med skulpturen, berättar konstnärinnan.

Dafnes vita klänning

På ett annat ställe i skogen skymtar något vitt högt uppe på stammen av en asp. Det är en av sju olika versioner av Dafnes vita klänning gjorda i gips av konstnärinnan Helen Hallbäck. Myten om Dafne handlar om en kvinna som föredrar att förlora sin mänsklighet och kvinnlighet och förvandlas till ett träd hellre än att våldtas av Apollon, som jagar henne----

Ja, så beskrivs ett par av de konstverk som finns i närheten av resp kantar Sörmlandsleden vid Skottvångs gruva.

Området mellan Åkers Styckebruk och Skottvång är ett mycket intressant mineralogiskt, botaniskt, geologiskt område med en delvis säregen natur. Många vetenskapliga och kulturella intressen samsas här och man har dessutom dokumenterat ett intresse att presentera området för allmänheten. I den andan får man betrakta den skulpturrunda som man med länsstyrelsens och arbetsförmedlingen Kultur i Örebros hjälp skapat i Skottvång. Bengt Sundelius är vår man i kulturgruppen för Åkers Bergslag och han representerade också Sörmlandsleden vid invigningen av skulpturrundan.

□ SÖRMLANDS- LEDENS 20-ÅRS JUBILEUM

Den 6 juni blev i år en strålande dag. Samma tid för 20 år sedan och på samma plats invigdes Sörmlandsleden. Den hade då bitvis varit klar i 2 år.

Den första provsträckan gjordes på Ånhammar och med den kunde vi visa tveksamma markägare hur trevligt det skulle bli att visa upp naturen för vägberoende sörmlänningar.

10 år senare samlades vi åter, denna gång i ett uppriskande regn, på samma plats och med samma markvärd, Anders von Stockenström.

Den 6 juni i år var vädret oss gunstigare. Vi hade bjudit in dem som under årens lopp hjälpt till att skapa leden. Tyvärr hade många ändrat adress och nåddes ej. Var Du inte där kunde Du kanske på TV få se en glimt av Sonia när hon serverade soppa ur samma väldiga järnkittel, som vi använde för tio år sedan. Kanske Du då även hörde och såg den 10 man starka hornmusikorkestern som i sina gamla militäruniformer underhöll oss under lunchen i den vackra ekhag-en på Ånhammar.

Morgonens vandringar på leden startade vid Bågberg-et och Härbärgssjön. Den populära kulturvandringen, med markägaren själv som guide, började vid Ånhammars vattenkvarn. Dagen till ära snurrade vattenhjulen. Vandringen fortsatte över gårdsmuseerna och parken fram till ekhagen och den vänt-ande lunchen.

Vi var många ledbyggare från 60- och 70-talen som träffades och mindes trevliga och ibland spännande episoder. Där syntes flera utan vars hjälp och stöd det

hade varit svårt att få igång verksamheten. Där fanns Björn Hägg, Lars-Ove Österberg och Birger Nordin som var med i lednings- och arbetsgrupperna, där syntes också Folke Andersson som slet med markägarkontakterna, Gunnar Lindkvist som forskade efter och

byggde kalkällor, Christer Lexell, Jan Lindquist, Hans Carreman, KG Pettersson och säkert många fler som jag inte hann träffa. Vid 30-årsjubilet räknar jag med att som 85-åring få se någon annan hålla i trådarna och då få tid att gå runt och prata gamla sörmlandsledsminnen.

Nu överlämnar jag texten till vår landshövding, Ivar Nordberg, som var vänlig att komma till Ånhammar och hålla högtidstalet

Landshövding i Södermanlands län, Ivar Nordberg, överlämnar Länsstyrelsens gåva vid 20-års jubilee't den 6 juni 1993.

□ ”Naturvänner, vandrarvänner!

Visst är Sverige ett fantastiskt fint land, och visst är Sörmland en fin del av detta fina land.

Vilken variationsrikedom vårt landskap rymmer.

Måne det ligga en gnutta sanning i Selma Lagerlöfs beskrivning av hur Sörmland har formats. När hon säger att

”här har man tagit en stor sjö

och en stor älv

och en stor skog

och ett stort berg, hackat dem i stycken, blandat dem om varandra och brett ut dem på jorden utan någon ordning.”

Det blev ett landskap med en enastående miljö som Selma Lagerlöf ger benämningen ”Den sköna lustgården”.

Man kan fråga sig hur en vanlig människa, som tycker om att vistas i naturen, någonsin skall kunna eller hinna uppleva all den mångfald som Selma Lagerlöf så målande fångar i ord, och som senare tiders naturvårdare från myndigheter och ideella organisationer kunnat belägga med mer vetenskapliga metoder.

Ja, det allra bästa och mest realistiska alternativ torde vara att börja vandra på Sörmlandsleden.

Denna fantastiska led slingrar med sina nära 90 mil förbi alla tänkbara naturtyper och särskilda natur- och kulturobjekt.

Jag har som landshövding i länet i nu snart 3 år och som sörmlänning i mer än 30 år hunnit smaka på några delsträckor, och kan verkligen vidimera att man upplever en variationsrik natur. Från djupa skogar, dramatiska bergslandskap, förbi slott och herresäten och genom ljusa odlingslandskap med sina åkrar, ängar och hagmarker. Och ofta glittrar en sjö och andra vattenspeglar utefter leden.

Jag har under de senaste åren lagt märke till den verkligt förnämliga upprustning som har skett med skyltar och informationstavlor som kommit upp.

Liksom de förbättringar som skett ifråga om stigmarkeringar, spänger, räcken, skärmskydd, iordningställda kalkällor och mycket annat.

Detta tillsammans med de instruktiva informationstavlor gör att även ovana vandrare känner sig välkomna och trygga och kan med tillförsikt ge sig ut på sin vandring.

Det stugprojekt som föreningen har påbörjat kommer självfallet också att höja kvalitén på Sörmlandsleden. Och det ger vandrarna nya möjligheter och nya upplevelser.

Det är ett fantastiskt arbete som har lagts ned av många entusiastiska naturvänner för att skapa denna pulsåder som Sörmlandsleden utgör genom det sörmländska landskapet.

Det har inte alltid varit lätt att övertyga markägare om det lämpliga och önskvärda i att leden skall passera just igenom deras marker.

Men jag har förstått av den information jag fått att i de allra flesta fall har det gått bra. Och det beror med stor säkerhet också på att det finns markägare som själva gått i spetsen och med entusiasm deltagit i arbetet att leden skall få den allra bästa sträckningen sett ur vandrarnas och naturälskarnas perspektiv.

Anders von Stockenström är en sådan markägare. Genom hans engagemang för Sörmlandsleden har han banat väg

för dess framkost även på andra markägares domäner.

Alla markägare är värda ett stort tack. Men Anders är värd ett särskilt stort tack.

Och det känns extra stimulerande att Sörmlandsledens 20-årsjubileum firas just hos familjen Stockenström och i dess fina ekhage.

Denna ekhage med vacker skir natur men också stöttad av kraftiga trädbjässar utgör på något vis sinnebild av Sörmland.

Och den är ytterligare ett exempel på familjen Stockenströms känsla för att låta natur och människa mötas i en stimulerande miljö och i harmoni med varandra.

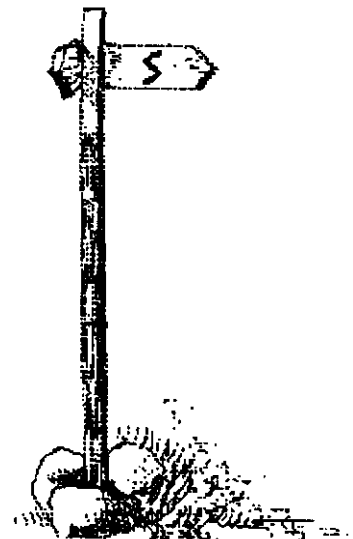
Jag vill också tacka Föreningen Sörmlandsleden, alla dess etappledare, projektledare och över huvud taget alla ideella krafter för vad ni utträttat under de 20 åren.

Det har varit många eldsjälur som har skapat denna 85 mil långa Sörmlandsled. Men jag tror att vi alla är överens om att eldsjälarnas eldsjäl har varit och är Gunnar Löwgren.

Får jag be Dig Gunnar att komma fram och motta en skriftlig bekräftelse på att Föreningen Sörmlandsleden av Länsstyrelsen i Södermanlands län erhåller ett anslag på 20 000 kronor att användas för insatser på Sörmlandsleden.

Ett fyrfaldigt leve för 20-årsjubilarer.”

Landshövding Ivar Nordbergs tal, vid firandet av Sörmlandsledens 20-års-jubileum den 6 juni 1993.

Till minne av

GUNNAR SVENFORS

ansvarig för etapp 12 har lämnat vår ledgemenskap. Han avled den 17 juli under arbete på sin sträcka.

Gunnar var en hängiven naturvän och har ofta ställt upp och hjälpt till på andra etapper,

Vi tackar honom för gott kamratskap och för hans insatser för Sörmlandsleden.

□ ALU-programmet.

Arbetsförmedlingarnas program för arbetslivsutveckling erbjuder oss stora möjligheter att förverkliga vilande arbetsuppgifter och ideer.

Det av staten presenterade ALU-programmet är mycket omfattande. Man kan dock förmoda att statens resurser ej räcker till att vidmakthålla programmet under en utdragen arbetslöshetsperiod. Det är därför angeläget att vi desförinnan koncentrerar våra ansträngningar på de objekt som lämpar sig för ALU-insatser. Arbetsförmedlingarna ställer arbetskraft till förfogande men ej material, verktyg, transporter eller reseersättningar för deltagarna. Flera arbetsförmedlingar har erbjudit hjälp..

Sörmlandsledens pågående ALU- och beredskapsaktiviteter är följande:

NYKÖPING

Ett arbetslag har reparerat och byggt spänger, lagat tak och rivit 4 byggnader i Stavsjö. Ett annat arbetslag har slutfört arbetet på den första övernattingsstugan vid Månbacken på Nynäs. Dessutom har man på samma plats byggt ytterligare en helt ny stuga, en vedbod och en öppen eldstad. Materialanskaffning blev här komplicerad. Timret från Stavsjö räckte ej till och för att kunna fortsätta bygget skaffade vi ett nytt rivningsobjekt vid Jacobsberg i Björnlunda. Bygget kunde sedan fortsätta. Stugan blev klar och färdiginredd den 17 september.

Tidigare har här möbler, golvbräderna till den nya stugan, gasolflaskor med slangar samt ved i tre omgångar stulits. Vi har nu stadiga järnslår för dörrarna och bom på vägen. Detta arbetslag avses fortsätta med ett antal reparationsobjekt runt Nyköping

Ett tredje arbetslag arbetar sedan ett år med ett kulturobjekt vid Utängstugan på Nynäs. Här finns tre byggnader. Undantagsstugan på området rasade ihop när man ersatte några angräpnade stockar i väggen. Det blev inte mycket användbart material kvar efter raset. Stugan är nu åter uppbyggd med i stort sett helt nytt material. Även grunden gjordes om. 30 ton singel måste sluttransporteras i småposter från landsvägen upp till den 500 m avlägsna byggarbetsplatsen.

Arbetscentrum i Nyköping har ALU-anställda på en välutrustad snickarverkstad, där möbler till övernattingsstugorna tillverkas.

TROSA

Den bakugn som förstördes vid raset i undantagsstugan är nu snart återuppbyggd av ett ALU-lag från Trosa. Detta lag har även påbörjat rivning av tre byggnader vid Jacobsberg i Björnlunda. Halva laget arbetar i Trosa med tillverkning av bänkbord och torrklösetter. Samma grupp deltar tillsammans med Ingemar Gustafsson, Lars Herberthson och tre peruaner från invandrarförläggningen i Oxelösund med uppsågning av ca 100 kbm timmer vid sågen i Aspa.

FLEN

Stocktorp beläget i närheten av Harpsund var ett tidigare påbörjat kulturprojekt, en förindustriell by, bestående av kvarn, såg och smedja. Kvarnstugan var avsedd att bli en övernattingsstuga. Arbetet fullföljdes ej då beredskapslag ej ställdes till förfogande.

Det har nu återupptagits som ALU-projekt. Arbetet går snabbt. 5 kunniga byggnadsarbetare har på kort tid tagit ned smedjan och åter byggt upp den, dessutom byggt en 60 kvm bro.

När jag skriver detta ringer man från bygget och vill ha mer trätjära för taket på smedjan och dessutom 2 kbm betong för reparation av den läckande dammen. Det blir avbrott i författandet och jag lyckas med att skaffa betongblandningen mot två färglitografier. Litografierna är ett mycket användbart betalningsmedel i det här jobbet.

I allt arbete av den här arten deltar läns museets skickliga kulturbyggnadskunniga kvinnliga antikvarier.

När denna förindustriella, mycket speciella industriby blir klar om ett par år kan vi glädja oss åt att ett säregat byggnadsverk har räddats och att våra vandrare då får glädjas åt att uppleva ett stycke av våra förfäders vardag.

Katrineholm

I Banninge arbetar ett beredskapslag med en stor träbyggnad. Halva nedervåningen är färdigrestaurerad för övernattningsstuga. Möbler saknas. Den andra halvan bearbetas nu och skall återskapas i sitt ursprungliga skick. Den byggdes 1816 och användes som fattigstuga. Vi har från Jacobsbergs gods erhållit ett antal passande möbler.

OXELÖSUND

Av pågående ALU-aktiviteter är det bästa som hänt att Berit Petersen ryckt in och tagit hand om vår expedition. Berit med ett förflutet på ambassaden i Prag och sekreterare på SAAB samt sina akademiska kunskaper i franska har heller inga svårigheter att även klara av alla utländska förfrågningar.

I Oxelösund har vi även en ALU-anställd förman som för vår räkning håller i snickeriverksamheten på invandrarförläggningen. Här tillverkas anslags- etapp- och sevärhetstavlor samt möbler till övernattingsstugorna. Vid behov deltar man i olika arbeten på leden.

BESLUTADE MEN EJ PÅBÖRJADE ALU-AKTIVITETER

NYKÖPING

2 stilistiskt kunniga naturintresseerade personer söks för produktion av skolbroschyr inklusive rekognosering för och beskrivning av rundturer avsedda dels för skolor och dels generella vandringar. Dessutom medhjälp vid information och artiklar.

KATRINEHOLM

Den 1 okt startar ett projekt med följande uppgifter

1. Finnängen Stugföreningens förrådslokal för virke har sålts och lokalen skall utrymmas. Allt material skall genomgå. Sekunda material sågas upp till ved för skärmskydden. Prima sorteras och fraktas till nytt lager

2. Möbeltillverkning

Möbler för fattigstugan och Myrgryten.

3. Arbete på leden

Flyttning av toaletter. Nya groptoletter. Eldstäder, röjning av kolbottnar, Vedbod, spänger, kalkkällor

4. Marknadsföring

Guiden, lito, propaganda för leden

PLANERADE DISKUSSIONER

med Gnesta och Södertälje kommuner

KOMMENTARER

Alla dessa projekt medför täta besök och dagliga kontakter. Byggnadsmaterial, skyddskläder och verktyg måste anskaffas. Vi har kunnat glädja oss åt stor förståelse och hjälp från många håll. Litografierna och böckerna har haft stor åtgång i bytesaffärer. Hittills har material för ca 500.000 erhållits i utbyte mot litografier.

Det har behövts många och tunga transporter med kranbilar. Det gäller att utnyttja tiden väl och pussla ihop de olika behoven.

Den 6 september var Lars Herberthson och arbetslaget från Trosa med vid sågen i Aspa där vi sågade upp 8 kbm virke som dagen därpå skulle transporteras till Stocktorp och Nyköping.

Den 7 sept är ett exempel, kanske litet väl arbetsamt, på hur vi samordnat transportererna:

Kl 0700 väntar en stor lastbil med kran i Nyköping på kommunens förråd. 600 kg sand finns redan i en container.

Oxelösund hämtade anslags- och sevärdestavlor som tillverkats på invandrarförläggningen.

Sjösa. Lastade tryckimpregnerade stolpar och virke som tidigare sågats upp vid Aspa såg och som impregnerats på Sjösa.

Nynäs. Lossade gjutsand för Utängstugans bakugn.

Gnesta. Lossade Anslags- och sevärdestavlor, färg och pilar

Jacobsberg. Skulle hämta stockar som tyvärr visade sig vara alltför korta.

Aspa. Lossade tryckimpregnerat virke för Trosalaget att

användas för torrklosetter och bänkbord. Lastade 8 kbm virke för Stocktorp och Nyköping.

Stocktorp. Lossade div byggnadsmaterial och virke för bro och smedja.

Katrineholm. Lastade stockar vid kommunens förråd. Lastade telegrafstolpar hos telegrafverket.

Stocktorp. Lossade stockar och stolpar samt hämtade gjuten ugnslucka som Hälleforsnäs Bruk gjort färdig på morgonen och som Barbdro Lindström transporterat till Stocktorp.

Nyköping. Lossade virke vid Arnö.

Hemkomst kl 1930.

□ MILERSÄTTNING OCH KÖRJOURNAL

Liksom förra året har styrelsen i budget för 1993 avsatt 10.000 kronor till milersättningar för arbets- och tjänsteresor.

För att Du skall få Din andel måste Du föra körjournal över Dina arbetsresor till egen etapp och sammanträden som Du kallas till. En uppskattad klumpsumma accepteras ej. Att jobba med Sörmlandsleden är ju en hobby och Du bör givetvis så långt som möjligt försöka kombinera Dina besök på egen led med utflykter som Du ändå skulle göra. Sådana resor bör Du då ej ta upp i körjournalen.

Vid årets slut sänder Du in Din körjournal till föreningskansliet där kassören lägger ihop alla redovisade mil och räknar ut vilken ersättning vi kan betala inom ramen för de 10.000 kronorna. Milersättningen är dock maximerad till 10 kronor per mil.

Sänd Din körjournal till:

Föreningen Sörmlandsleden

Box 220

613 10 OXELÖSUND

□ I nästa nummer...

I mars kommer nästa nummer. Det innehåller mera information inför årsmötet och om aktiviteterna under 1994.

Vill du bidra med eget material så kontakta:

* 0155-87460 Stig Rydermark

□ SKOGSBRAND PÅ SÖRMLANDSLEDEN

I maj och första halvan av juni var det torrt och varmt. Brandrisken var stor i skog och mark. I radio och TV manade man till försiktighet med elden. Allmänt eldningsförbud rådde.

Trots detta gick larm om skogsbrand till Tystberga Brandkår kl 12.20 torsdagen den 10:e juni som snabbt ryckte ut till brandplatsen vid sjön Stora Frillingen. Sjön ligger inom Nynäs Naturreservat ca 4 mil NO om Nyköping.

Med 15 man och 3 bärbara motorsprutor lyckades man släcka elden efter 10 timmars hårt arbete. Ca 3500 kvadratmeter brändes av.

Lyckligtvis var det vindstilla vid brandtillfället vilket enligt brandchefen Göran Andersson bidrog till att eldsvådan begränsades till en markbrand. Hade det blåst hårt är sannolikheten stor att det blivit en svår olycka inom det mycket känsliga naturreservatet.

Efter det branden släckts skulle brandvakter sättas ut och vi ombads ombesörja detta av Sven Fredholm som är ansvarig för jord och skog inom Nynäsreservatet. Region 14:s hemmavarande etappledare under ledning av etappledaren för Etapp 50:1 Lars Ekström ställde lojalt upp och en vaktlista upprättades. Från början var brandkårens krav att vakt skulle finnas på platsen en hel vecka efter branden men redan på söndagskvällen kunde bevakningen dras in efter det att ca 20 mm regn föllit. Våra insatser uppskattades av såväl brandkåren i Tystberga som Nynäsreservatet.

Som alltid efter eldsvådor frågar man sig vad som var orsaken till branden. Tyvärr är det sannolikt att det var en vandrare på Sörmlandsleden som varit ovarsam med elden. Branden tros ha börjat vid stranden av Stora Frillingen där Etapp 50:1 passerar. Någon iordningställd rastplats finns inte där men platsen är vacker och lockar säkert många vandrare till matrast.

Händelsen ger oss anledning att i första hand inom styrelse och arbetsutskott ta upp en grundlig diskussion kring vad vi ytterligare kan göra för att minska brandrisken utefter Sörmlandsleden. Kanske skall vi radikalt öka antalet iordningställda rastplatser för att minska behovet av tillfälligt arrangerade eldstäder. Ett sätt att skapa lite extra PR för Sörmlandsleden och samtidigt aktualisera eldnings-problemen vore kanske att avsätta de 20 000 kronor vi fick av Länsstyrelsen genom Landshövdingen vid 20-årsjubileet till åtgärder för höjande av brandsäkerheten utefter leden. Beslutet skulle ges maximal publicitet i massmedia.

Har Du synpunkter på det här problemet - hör av Dej till någon i styrelsen. I nästa nummer av HÄNT PÅ LEDEN hoppas jag kunna rapportera om de åtgärder som beslutas.

Nyköping i augusti 1993

Yngve Appelgren. Tf regionchef Region 14

□ VAD BERÄTTAR VÅRA GÄSTBÖCKER?

De nya gästböckerna har nu varit i användning ett år och vår gästboksansvarige Marie-Anne Nilsson i Stavsjö har gjort en första granskning av de tabeller som sänts in för år 1992.

Rent allmänt kan sägas att hanteringen av gästböckerna fungerar ganska bra. Tabellerna är snyggt ifyllda och vandrare med skrivklåda har snällt hållit sig till anteckningsbladen. Tyvärr har några böcker försvunnit men det är något som vi måste räkna med kommer att hända då och då. Blir det för ofta vid något skärmskydd måste vi överväga att dra in boken.

Under året har tabellbladen från nio skärmskydd och gästpulpeter inlämnats men alla har inte legat ute hela året 1992. Antalet noteringar varierar mellan 450 och 99.

Medelåldern bland de 1652 registrerade vandrarna var 38 år men då har vi inte räknat med besökande skolklasser.

Antalet övernattnings i fem skärmskydd var hela 426, en anmärkningsvärt hög siffra.

I en gästbok har en besviken manlig vandrare noterat: "Finns det inga snygga tjejer på Sörmlandsleden?". Denna fråga har gett Marie-Anne anledning att undersöka könsfördelningen på leden. Av listorna framgår att 30 % av våra vandrare är kvinnor. Det är alltså större chanser för trevliga tjejer att träffa snygga pojkar än tvärtom. Ett undantag är dock etapp 24, Svalboviken-Lundsjön där hela 69 % är kvinnor. Ett tips för trevliga pojkar.

Av tabellerna framgår också att de flesta vandrarna är endagsvandrare. Endast 5 % av våra gäster vandrar längre än 50 kilometer.

Den fråga som ofta ställs om hur många personer per år som vandrar på Sörmlandsleden kan det här begränsade underlaget knappast ge svar på. Under tecknades gissning är att minst 100.000 vandrare går på Sörmlandsleden varje år. Tvivlarna bör tänka på att besöksfrekvensen är betydligt högre i Stockholmsregionen än i våra Sörmländska tassemarker.

De etappledare som vill ha gästbok men som ej har skärmskydd kan få en gästbokspulpet. Ansökan lämnas till Marie-Anne Nilsson tel 0156-393296. Viss prövning måste dock ske så att gästbokstätheten inte blir för hög. Risken är då att våra gäster tröttnar på att skriva i dem.

Många fina vandringar önskar:

Marie-Anne Nilsson Yngve Appelgren

Gästboksansvarig Pulpetfabrikör